

Sygn. akt VI U 1104/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Ewa Milczarek

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2020 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołań: (...) Spółki z o. o. (...)z siedzibą

w B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 stycznia 2020 r., numer (...)

(...)

w sprawie: (...) Spółki z o. o.(...) z siedzibą

w B.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

z udziałem F. A. (1) i Ł. G. (1)

o podstawę wymiaru składek

1) oddała odwołania,

2) zasądza od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt VIU 1104/20

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 17 grudnia 2020 roku, Nr (...) i (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. ustalił podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. (...) dla ubezpieczonych: F. A. (1) i Ł. G. (1) w okresie od lipca 2017 r. do stycznia 2019 r., w wysokościach w nich wskazanych. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł między innymi, iż w trakcie kontroli ustalił, że spółka komandytowa (...) była beneficjentem pracy wykonywanej przez jej pracowników w ramach umów zlecenia zawartych z (...) spółka z o.o., bowiem pracownicy ci w rzeczywistości wykonywali prace będące przedmiotem prac zleconych przez spółkę (...) spółce komandytowej (...) w ramach umowy

o współpracy i podwykonawstwa. Czynności wykonywane przez pracowników z umów zlecenie były takie same jak te wykonywane w ramach umowy o pracę.

Odwołania od powyższych decyzji wniósł płatnik składek (...) spółka z o.o. (...) w B. którymi określono podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne F. A. (1) i Ł. G. (1) z tytułu zatrudnienia u płatnika składek, żądając zmiany zaskarżonych decyzji poprzez ustalenie, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla zainteresowanych w okresach wskazanych w decyzjach nie podlegają wliczeniu wynagrodzenia uzyskane przez nich z tytułu realizacji umów zlecenia zawartych ze spółką (...) spółka z o.o. oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych. Uzasadniając powyższe płatnik składek zarzucił pozwanemu błędne ustalenia stanu faktycznego poprzez przyjęcie, iż ubezpieczeni w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z podmiotem trzecim świadczyli pracę na rzecz swojego pracodawcy oraz naruszenie przepisu art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędne zastosowanie.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Uzasadniając powyższe stanowisko organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 08 września 2020 roku, Sąd Okręgowy zawiadomił o toczącym się postępowaniu spółkę (...) spółka z o.o. w G. (obecnie w B.) i pouczył ją o możliwości przystąpienia do sprawy w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia. Jednakże, spółka (...) nie przystąpiła do sprawy w charakterze zainteresowanej.

Zarządzeniem z dnia 03 lipca 2020 r., Sąd Okręgowy połączył sprawy z ww. odwołań do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt VI U 1104/20.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Spółka (...) Sp. z o.o. (...) w B. powstała w 2015 r. Wspólnikami spółki są: spółka (...) spółka z o.o. , G. P., J. R., K. G. i A. K.. Przed zawiązaniem spółki komandytowej wymienione wyżej osoby pozostawały również wspólnikami spółki cywilnej o identycznej nazwie.

Z kolei spółka (...) spółka z o.o. w B. (poprzednio z siedzibą w G.) powstała w 2017 r. Spółka ta została założona z inicjatywy (...) spółki (...) oraz jej pracownika D. F.. Spółka została zawiązana celem rozszerzenia działalności związanej z realizacją prac zleczanych na terenie kraju przez (...) S.A. także na województwo (...).

Dowód: odpis KRS (k. 30-34), odpisy KRS obu spółek (akta organu rentowego), zeznania świadka D. F.- protokół rozprawy z dnia 03.09.2020 r., VI U 1058/20 (k.195-195v), zeznania świadka D. F.- protokół rozprawy z dnia 15.07.2020, sygn. akt: . VI U 1109/20, (k. 118-122). zeznania G. P.- protokół rozprawy z dnia 15.07.2020, sygn. akt: . VI U 1109/20, (k. 118-122).

Powyższe spółki zajmują się układaniem sieci światłowodowych (telekomunikacyjnych, telewizji kablowej). W dniu 25.10.2017 r., (...) S.A. i (...) spółka z o.o. w G. zawarły umowę ramową na realizację prac inwestycyjnych budowlano – montażowych. W ramach tej umowy spółka zobowiązała się do wykonania na rzecz zamawiającego usługi budowy i instalacji sieci (...), prac liniowych wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej.

Dowód: kserokopia umowy ramowej z dnia 25.10.2017 r., (k. 43-59).

W dniu 05 stycznia 2018 r., spółki (...) spółka z o.o. s. k. w (...) spółka z o.o. w G. zawarły umowę ramową o współpracy. W ramach tej umowy wykonawca tj.: spółka (...) zobowiązał się wobec zamawiającego tj.: spółki (...) do wykonania tych samych usług – (budowy i instalacji sieci (...), prac liniowych, adaptacji budowlano – montażowych, wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej), jak te w umowie ramowej, którą zawarła (...) z (...) S.A.

Dowód: kserokopia umowy ramowej z dnia 05.01.2018 r., (k. 35-42), Aneks do umowy nr (...) (k. 60), zeznania A. K.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k.211-214), zeznania K. G.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k.211-214).

Gro pracowników należących do kadry technicznej (...) zostało zatrudnionych w nowo zawiązanej spółce (...) sp. z o.o. Spółka (...) uzyskała status partnera technicznego (...) S.A.

Z wykonania umowy ramowej firmy rozliczały się poprzez sporządzanie protokołów odbioru końcowego, w których to określano nazwę zadania, wskazywano należną kwotę netto oraz poprawność realizacji danego zadania.

Spółka (...) nie była zgłoszona jako podwykonawca spółki (...). Aneksem do umowy ramowej z dnia 12 stycznia 2018 r., spółki (...) uzgodniły, że spółka komandytowa umożliwi nieodpłatne użytkowanie (...) maszyn oraz pojazdów w obrębie województwa (...), po każdorazowym uzyskaniu zgody spółki (...). Użytkowanie będzie możliwe w dni powszednie po godzinie 16 oraz weekendy. Co więcej ustalono, że współczynnik korygujący za wszelkie prace związane z zawartą umową zostaje podwyższony z 0,8 do poziomu 0, 9.

Dowód: kserokopia umowy ramowej z dnia 05.01.2018 r., (k. 35-42), Aneks do umowy nr (...) (k. 60), zeznania A. K.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k.211-214), zeznania K. G.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k.211-214).

Żadna ze spółek nie prowadziła jakiegokolwiek dokumentacji zawierającej harmonogram prac ze wskazaniem godzin i dni świadczonej pracy przez poszczególnych pracowników przy realizacji konkretnej inwestycji- budynków, w których układano sieć telekomunikacyjną z rozbiciem na prace świadczone przez pracowników (...) w ramach stosunku pracy oraz prace wykonywane przez nich po godzinach pracy lub w weekendy na rzecz zleceniobiorców (...).

Zlecenie wykonania prac w poszczególnych budynkach odbywało się w ten sposób, że D. F. przekazywał telefonicznie K. P. zatrudnionemu jako brygadzysta w spółce (...) informację, że jest do wykonania praca, jednocześnie pytając, czy spółka podejmie się wykonania tych dodatkowych prac. Po uzgodnieniu przekazywał niezbędną dokumentację. Odbioru wykonanych prac dokonywali przedstawiciele (...) S.A. Spółka (...) sporządzała jedynie zestawienia wskazujące budynki do wykonania przez zleceniobiorców w danym miesiącu, które przygotowywał J. J., natomiast zatwierdzał je D. F..

Dowód: zeznania J. S.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania świadka J. J.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania zestawienie budynków do wykonania prac zleceniobiorców PST (k. 24-29v), zeznania A. K.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k.211-214).

Ubezpieczonego Ł. G. (1) w spornym okresie łączyła z odwołującą się spółką umowa o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Był on zatrudniony w okresie od dnia 07.01.2015 r. Ubezpieczony był zatrudniony w (...) do marca 2020 roku- na stanowisku telemonter. Wówczas pracował w brygadzie. Jednocześnie w okresie tym ubezpieczony zawierał ze spółką (...) szereg umów zlecenie. Nadto w ramach obu stosunków pracy podlegał temu samemu brygadziście. Nie posiadał on wiedzy w ramach jakich kontraktów były realizowane prace w poszczególnych budynkach. Zarówno w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie wykonywał rodzajowo te same czynności, ale w różnych miejscach.

Dowód: zeznania Ł. G. (1)-protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), umowy zlecenie (akta organu rentowego), umowa o pracę z dnia 07.01.2015r., (akta osobowe, k. B-1), aneks do umowy o pracę z dnia 01.10.2019r., (akta osobowe, k. B-19).

Ubezpieczonego F. A. (1) w spornym okresie łączyła z odwołującą się spółką umowa o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony był zatrudniony w (...) (...) od 12.09.2016 r. Pracował na stanowisku: monter sieci teletechnicznych- montował światłowody na budynkach blokowych. Pracował w brygadzie 4 osobowej. Jednocześnie w okresie tym ubezpieczony zawierał ze spółką (...) szereg umów zlecenie. Pracę w ramach umowy zlecenie wykonywał

w tej samej brygadzie. Nadto w ramach obu stosunków podlegał temu samemu brygadziście. Wykonując czynności w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie zainteresowany pracował w tych samych miejscowościach. F. A. (1) nie posiadał wiedzy w ramach jakich kontraktów były realizowane prace w poszczególnych budynkach. Zarówno w ramach umowy o pracę, jak i umowy zlecenie wykonywał rodzajowo te same czynności, ale w różnych miejscach (umowie o pracę montował instalacje światłowodowe dla O. i to samo na umowach zlecenia. Nie było różnicy między wykonywaną przez niego pracą świadczoną w oparciu o umowę o pracę a umowy zlecenia.

Dowód: zeznania F. A. (1)-protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), umowy zlecenie (akta organu rentowego), umowa o pracę z dnia 09.09.2016r., (akta osobowe, k. B-1), umowa o pracę z dnia 11.09.2018r., 12.06.2019r. (akta osobowe, k. B-10,12), aneks do umowy o pracę z dnia 01.10.2019r., (akta osobowe, k. B-19).

W ramach zawartych umów o pracę i umów zlecenia zainteresowani wykonywali te same rodzajowo prace polegające na układaniu łączy światłowodowych w budynkach. Nadto w tym celu używali tego samego sprzętu, narzędzi, samochodów i odzieży roboczej należącej do spółki (...). Zainteresowani podpisywali umowy zlecenia po wykonanej pracy albo w połowie miesiąca. Umowy do podpisu zainteresowani otrzymywali od M. G. asystenta biurowego zatrudnionego w firmie (...) i podpisywali je w pomieszczeniu należącym do firmy (...). Wynagrodzenia wypłacane były zainteresowanym osobno z wynagrodzenia za pracę i osobno z umowy zlecenie. Nie mniej jednak od 2019 roku zainteresowani otrzymywali jedno wynagrodzenie w ramach umowy o pracę z (...) podwyższone o kwotę otrzymywaną uprzednio w ramach umowy zlecenie. W spornym okresie księgowość obu spółek prowadzona była przez Biuro (...) Spółka Cywilna.

Dowód: zeznania świadka B. K.- protokół rozprawy z dnia 08.12.2020r., (k. 211-214), zeznania świadka J. W. - protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania J. K. - protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania świadka T. C.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania świadka T. C.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania J. S.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania F. A. (1)- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania Ł. G. (1)-protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194), zeznania K. G.- protokół rozprawy z dnia 15.10.2020r., (k. 183-194).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zgromadzone w przedmiotowym postępowaniu dowody w postaci dokumentów znajdujących się w aktach postępowania, zeznania świadków, stron postępowania a także w oparciu o zeznania ubezpieczonych: F. A. (1) i Ł. G. (1).

Sąd uznał za wiarygodne w pełni zeznania zainteresowanych F. A. (1) i Ł. G. (1). W ocenie Sądu zeznania te są ze sobą spójne, logiczne i pokrywają się z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Sąd oparł także swoje ustalenia faktyczne na podstawie zeznań świadków: J. J., K. P., J. S., J. K., T. C., J. W., którym w całości dał wiarę, ponieważ były one spontaniczne, spójne i logiczne. Zeznania świadków korespondowały z zeznaniami złożonymi przez zainteresowanych F. A. (1) i Ł. G. (1). Zarówno zainteresowani, jak i ww. świadkowie wprost wskazywali, że zarówno w ramach umowy o pracę i umowy zlecenie wykonywali rodzajowo te same czynności, ale w różnych miejscach (nie było różnicy między wykonywaną przez nich pracą świadczoną w oparciu o umowę o pracę a umowy zlecenia). Świadkowie zeznawali, że nie ma możliwości wykazania konkretnymi dowodami, gdyż żadna ze spółek nie prowadziła ewidencji, z której wynikałoby, że w danym czasie dany pracownik w danym miejscu świadczył prace w ramach stosunku pracy łączącego go z (...), a w danym w ramach umowy zlecenia łączącej go ze spółką (...). Dodatkowo świadkowie zgodnie wskazywali, że w celu wykonywania czynności w ramach umowy zlecenie używali tego samego sprzętu, narzędzi, samochodów i odzieży roboczej należącej do spółki (...), co również korelowało z zeznaniami zainteresowanych. Nadto zeznania świadków odnosiły się do wszystkich kwestii mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowego postępowania.

Za wiarygodne w całości Sąd uznał również zeznania świadka B. K., ponieważ były one spontaniczne, spójne i logiczne. Sąd nie znalazł podstaw, aby zeznaniom tym odmówić wiarygodności.

Sąd, mając na względzie wymóg szybkości i sprawności postępowania, dowód z zeznań: D. F. przeprowadził, za zgodą stron, z protokołu rozprawy zawierającej zeznania z toczącej się przed tutejszym Sądem sprawy VI U 1058/20 - protokołu rozprawy z dnia 03 września 2020 r., oraz VI U 1109/20- protokół rozprawy z dnia 15.07.2020 r., oraz z zeznań G. P. przeprowadzonych w sprawie VI U 1109/20- protokół rozprawy z dnia 15.07.2020 r. Zeznania ww. świadków Sąd uznał za wiarygodne w zakresie opisanym w stanie faktycznym sprawy. Podobnie Sąd podszedł do ceny zeznań i informacyjnych wyjaśnień członków zarządu spółek (...), A. K., J. R..

W ocenie Sądu należało uznać za niewiarygodne twierdzenia strony odwołującej jakoby prace wykonywane przez Ł. G. i F. A. w ramach łączących ich z (...) spółka z o.o. umów cywilnoprawnych były realizowane wyłącznie na rzecz zleceniodawcy, a ich beneficjentem nie był każdorazowo ówczesny pracodawca ubezpieczonego- spółka (...). Twierdzenia te pozostają w sprzeczności z zeznaniami ww. świadków i samych zainteresowanych. Co więcej z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków i zainteresowanych wynika jednoznaczny obraz sytuacji, w której mamy do czynienia z brakiem jasnego i jednoznacznego podziału prac na wykonywane w ramach poszczególnych stosunków pracy (mowa tu o opisanej wyżej sytuacji braku prowadzenia przez spółki jakiegokolwiek ewidencji wykonywanych prac na rzecz każdej z nich), z kolei z drugiej strony wylania się pozorny podział danego zadania między różne więzi zatrudnienia z różnymi podmiotami, albowiem nic nie stało na przeszkodzie, aby prace zlecane przez (...) S.A. były wykonane przez pracowników (...) w ramach ich obowiązków pracowniczych, w rzeczywistości i tak były przez nich realizowane). Nadto w ocenie Sądu nie zasługują na wiarygodność twierdzenia K. G. jakoby spółka nie mogła przejąć realizacji całości zlecenia jakie otrzymała (...) od (...) gdyż wszystkie umowy jakie miała spółka z innymi operatorami zawierały postanowienia o karach umownych, zasłaniając się przy tym, że polityka firmy polegała na braku wykonywania przez pracowników pracy w godzinach nadliczbowych. W ocenie Sądu rzeczywistą intencją obu spółek było obniżenie kosztów poprzez założony formalnie brak godzin nadliczbowych i wynikającego stąd obowiązku wypłaty pracownikom podwyższonego wynagrodzenia.

Podchodząc do oceny zeznań świadka W. J. wskazać należy, że cechowały je pewne sprzeczności, bowiem z jednej strony twierdził, że „w ramach umów zlecenia pracownicy realizowali inne tematy budynki i zlecenia niż realizowali w ramach pracy jako pracownicy (...), podczas gdy na pytanie pełnomocnika organu rentowego zeznał „rodzajowo pracownicy (...) wykonywali takie same prace w trakcie umów zlecenia”, stąd też w kwestii w której wskazywał na rodzajowo różne prace Sąd uznał twierdzenia świadka za niewiarygodne. Nie mniej jednak w pozostałej części Sąd, uznał zeznania świadka za wiarygodne i znajdujące odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym.

Zgromadzone w przedmiotowym postępowaniu dokumenty pozwoliły na ustalenie istotnych faktów. Ich autentyczność oraz moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, nadto Sąd również nie znalazł żadnych podstaw aby czynić to z urzędu. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Na terminie rozprawy z dnia 15.10.2020 r., organ rentowy cofnął wniosek o przesłuchanie świadka D. G..

Sąd zważył, co następuje:

Przenosząc ustalony stan faktyczny na grunt przepisów prawa Sąd uznał, że odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Pozwany organ rentowy podstawą zaskarżonych decyzji uczynił art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Dz.U.2009.205.1585 j.t. (oznaczanej dalej jako „ustawa o sus „). Przepis ten stanowi , iż za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje

w stosunku pracy. W wyroku z dnia 6 lutego 2014 r. II UK 279/13 LEX nr 1436176 Sąd Najwyższy wskazał, iż dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą. Przepis ten został wprowadzony z dniem 30 grudnia 1999 r. (ustawą z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych; Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1256), po to, aby wyeliminować sytuacje, gdy w ramach umowy cywilnoprawnej ubezpieczony wykonywałby te same obowiązki, które świadczył w ramach umowy o pracę, wskutek czego pracodawca nie musiałby zatrudniać pracownika w większym wymiarze czasu pracy lub w godzinach nadliczbowych i odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne od wyższego wynagrodzenia (patrz uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 czerwca 2013 r. III AUa 1924/12).

Wskazać należy, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych kontroli podlega decyzja organu rentowego, stąd rozkład ciężaru będzie zależny od rodzaju danej decyzji. Zatem organ rentowy jako strona postępowania cywilnego ma udowodnić fakty, z których wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008/5-6/78, LEX nr 328015). Stosownie bowiem do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Po myśli art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Należy jednak podkreślić, że w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym o ustalenie, który właściwie podmiot jest beneficjentem prac świadczonych przez pracowników zawierających umowy zlecenia z innym przedsiębiorcą, organ ubezpieczeń społecznych powinien już w decyzji przedstawić okoliczności oraz własny proces myślowy, jaki doprowadził go do zmiany sytuacji prawnej ubezpieczonych. Pozwany organ rentowy, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wskazał które okoliczności faktyczne legły u podstaw wydania zaskarżonych decyzji. Prawdą jest, że organ rentowy nie przesłuchał wszystkich osób pracujących na podstawie umów zlecenia, ale pozyskał on materiał dowodowy wskazujący na to, że obie Spółki ściśle ze sobą współpracują, zaś prace wykonywane w ramach umowy o pracę i w ramach umów zlecenia były tożsame przedmiotowo. Nie jest więc tak, że pozwany wydał zaskarżone decyzje bez przeprowadzenia jakiegokolwiek postępowania dowodowego i nie przedstawił własnego wyводу prawnego, opartego na określonych ustaleniach faktycznych. W tych okolicznościach, na etapie postępowania sądowo-odwoławczego, to nie organ powinien udowadniać prawidłowość wydanej przez siebie decyzji lecz strona odwołująca ma udowodnić, że wskazane przez nią w odwołaniu okoliczności faktycznie miały miejsce. Powyższa reguła oznacza także, że brak inicjatywy dowodowej strony odwołującej się lub niedostateczne wykazanie zasadności jej stanowiska, co do zasady skutkować będzie oddaleniem odwołania. Co więcej, rządząca procesem cywilnym zasada kontrydiktoryjności polega na tym, że to nie na sądzie, lecz stronach procesowych spoczywa ciężar aktywnego uczestniczenia w czynnościach procesowych, oferowania dowodów na potwierdzenie własnych tez oraz podważenie twierdzeń przeciwnika. Pożądana aktywność wyraża się zarówno w składaniu pism procesowych jak też w odpowiednim reagowaniu na zachowania procesowe przeciwnika i przedstawianie przez niego dowody tak w pismach procesowych jak i na rozprawie. Dlatego też w toku postępowania przed Sądem Okręgowym, to skarżąca Spółka winna zaoferować takie dowody i naprowadzić takie okoliczności, które mogłyby doprowadzić do uznania jej stanowiska za prawidłowe.

Zaznaczyć przy tym należy, że okolicznością stanowiącą o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, tj.: należy w takiej sytuacji badać, który podmiot ostatecznie korzysta z wykonania umowy zlecenia. Dodatkowo wskazać trzeba, że nie jest przy tym wymagane, żeby dany pracownik wykonywał w ramach umowy zlecenia te same, bądź podobne czynności, jak w ramach stosunku pracy. Co więcej mogą to być nawet czynności o zupełnie odmiennym charakterze (por. wyr. SA w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2018 r., III AUa 1133/17, LEX). Artykuł 8 ust. 2 a ustawy systemowej stanowi o wykonywaniu pracy na rzecz pracodawcy, z którym konkretny ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy, nie natomiast o wykonywaniu pracy „na korzyść” tego pracodawcy, bądź też „wyłącznie na rzecz” pracodawcy. Oznacza to, że zastosowanie ww. art. 8 ust. 2a powołanej wyżej ustawy nie jest wykluczone w sytuacji, kiedy to pracodawca nie uzyskuje w sposób bezpośredni korzyści z wykonywania przez ubezpieczonego pracy w ramach umowy agencyjnej, umowy zlecenia czy też innej umowy o

świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, ani także w sytuacji, kiedy ubezpieczony pracę tę wykonuje nie tylko na rzecz pracodawcy, ale i na rzecz podmiotu, z którym zawarł którąkolwiek z ww. umów. Pracodawca jest płatnikiem składek również w przypadku wynagrodzenia, które jego pracownik otrzymuje od osoby trzeciej za wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy w ramach umów objętych art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (por. wyr. SA w Szczecinie z dnia 5 czerwca 2018 r., III AUa 447/15, LEX; wyr. SA we Wrocławiu z dnia 22 listopada 2017 r., III AUa 941/17, LEX).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że bezspornym jest fakt, że F. A. (1) i Ł. G. (1) byli pracownikami spółki (...) Sp. z o.o., (...) w okresach wskazanych w decyzjach, a jednocześnie w czasie trwania tych umów o pracę zawierali oni z (...) Sp. z o.o. umowy zlecenia, na podstawie których rzeczywiście wykonywali określone czynności. Natomiast kwestia sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła zasadności zaliczenia do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia w oparciu o umowy o pracę u płatnika składek (...) (...) przychodów uzyskanych przez ww. ubezpieczonych z tytułu umów zlecenia zawartych z (...).

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że organ rentowy nie dysponował kompletnym materiałem dowodowym, który potwierdzałyby tezę, że czynności realizowane w ramach umów zlecenia zawieranych ze spółką (...) w rzeczywistości były pracami wykonywanymi na rzecz odwołującej się spółki, bowiem służyły realizacji umowy ramowej zawartej pomiędzy spółkami: (...) (...) i (...), nie mniej jednak zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy potwierdził zasadność wydanych przez organ rentowy decyzji. Sąd pragnie zwrócić uwagę na fakt, że zawiązanie spółki (...) jest tłumaczone zamiarem rozszerzenia świadczenia usług wykonywanych przez spółkę (...) na obszar województwa (...) w związku ze wzrostem zamówień na prace teletechniczne ze strony (...). Jednakże wskazać należy, że ustalony w sprawie stan faktyczny wskazuje, że to nie spółka (...), ale spółka (...) formalnie przejęła wszystkie zlecenia (...) na obszar województwa (...) ((...) takowych nie otrzymała). Strona odwołująca swoje tłumaczenia opierała na braku statusu partnera technicznego O. po stronie (...) z uwagi na brak posiadania w zespole stosownej wyższej kadry technicznej. Jednakże wskazać należy, że to właśnie wykwalifikowani pracownicy (...) (choćby J. J.) zostali zatrudnieni w (...) i nadzorowali projekty zleczone (...), które były w rzeczywistości w całości realizowane przez pracowników spółki (...). Zdaniem Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje iż przyczyną wyodrębnienia spółki (...) była chęć uniknięcia wypłaty świadczeń pracowniczych tj.: wynagrodzeń za wypracowanie nadgodzin, a także obciążeń publicznoprawnych w postaci składek na ubezpieczenie społeczne, związanych ze zwiększającym się frontem robót w województwie (...). Powyższe znajduje odzwierciedlenie w wyjaśnieniach K. G. i zeznaniach G. P. dotyczących kwestii nadgodzin, w których podawali oni, że polityka firmy polegała na braku wykonywania przez pracowników pracy w godzinach nadliczbowych, a także wskazywali na problemy w rozliczeniach i ewidencjonowaniu nadgodzin. Biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego wskazać trzeba, że takie powoływanie się na ewentualne trudności rozliczeniowe i ewidencjonowanie nadgodzin nie może eliminować faktycznej, wynikającej z potrzeb pracodawcy pracy zatrudnionych pracowników ponad normatywny czas pracy, a tym samym obowiązku wypłaty im stosownego wynagrodzenia. Twierdzenia te utwierdzają Sąd w przekonaniu, iż odwołująca się spółka za cel postawiła sobie uniknięcie ewentualnej zapłaty wynagrodzenia za wypracowane godziny nadliczbowe, a tym samym jego oskładkowania poprzez zawieranie umów zlecenia z podmiotem trzecim.

Kolejnym aspektem na jaki należy zwrócić uwagę jest fakt, kierowania zleceń przez (...), spółce (...) (będącej jej partnerem technicznym), które w rzeczywistości były realizowane w województwie (...) w całości przez pracowników (...). Proces odbywał się dwutorowo bowiem (...) poprzez umowę o współpracy z (...), w ramach której powierzano jej określony zakres prac podwykonawczych do wykonania przy pomocy zatrudnianych przez nią na podstawie umów o pracę pracowników oraz poprzez umowy zlecenia zawierane z tymi samymi pracownikami (...) przez spółkę (...). Prowadziło to do sytuacji, że żaden z pracowników Spółki (...) nie wykonywała prac związanych z układaniem linii światłowodowych na terenie województwa (...). Nie mniej jednak rzeczywiste przekazanie przez spółkę (...) odwołującej do wykonania całości zleconych przez (...) odzwierciedla przywołana już wcześniej treść preambuły umowy ramowej zawartej pomiędzy (...).

W orzeczeniu Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2019 r. II UK 477/17 wskazano, iż dążenie do optymalizacji kosztów działalności gospodarczej nie może się odbywać z pominięciem reguł ubezpieczenia społecznego, gdyż obie wartości nie pozostają względem siebie w hierarchicznej zależności. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Bowiem strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, iż zainteresowani wykonywali czynności w ramach stosunku pracy w macierzystej spółce do końca pracy i wykonywali prace telekomunikacyjne w budynkach, co do których umowę na wykonanie tego typu prac zawarła z (...) właśnie (...), a po godzinach pracy w (...) bądź w weekendy wykonywali prace telekomunikacyjne w obiektach, w których miała je wykonać (...). Co więcej świadkowie wprost wskazywali, że niekiedy przerywali realizację prac na w ramach umowy o pracę i podejmowali czynności w zakresie umowy zlecenie, bo było to bardziej opłacalne. Zatem mamy tu do czynienia z barkiem opisanego wcześniej jasnego podziału prac na wykonywane w ramach czy to umowy o pracę czy umowy zlecenie. Co więcej spółka (...) nie miała nawet możliwości wykonania tych prac na terenie województwa (...), gdyż nie dysponowała pracownikami, którzy mogliby prace te wykonać. Stąd też, doszło także do „sztucznego podziału jednego zadania roboczego między różne więzi zatrudnienia z różnymi podmiotami. Pracownicy spółki (...) wykonując prace zleczone przez (...) korzystali zarówno z urządzeń, pojazdów oraz ubrań roboczych swojego macierzystego pracodawcy. Powoływanie się na zbilansowane koszty użytkowania przez pracowników (...) w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z (...) ww. sprzętu itp. w zapisach umowy o współpracy odnoszących się do kwestii wysokości należnej zleceniodawcy prowizji, nie zostało wykazane. Podnoszona przez powoda na gruncie przedmiotowej sprawy argumentacja, jakoby spółka (...) nie była beneficjentem prac wykonywanych przez zainteresowanych w ramach zawartych umów zlecenie z (...) w obliczu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy prowadzi do spostrzeżenia, że spółka (...) odnosiła bezpośrednią korzyść z prac świadczonych przez jej pracowników w ramach realizacji umów zlecenia ze spółką (...) w postaci większych zysków z umowy ramowej stanowiących pochodną udostępniania sprzętu, odzieży roboczej zleceniobiorcom wykonującym jakoby prace na rzecz (...). Stanowi to jednoznaczny dowód, że prace jej pracowników jako zleceniobiorców w rzeczywistości były świadczone na rzecz ich macierzystego pracodawcy, dodatkowo potwierdza to aneks do umowy ramowej.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 29 stycznia 2020, wydanym w sprawie: III AUa 085/19 SA wskazał, że „nie można wykluczyć zastosowania art. 8 ust. 2 a ustawy o susu w sytuacji, gdy pracodawca nie uzyskuje bezpośrednio korzyści z wykonywania przez ubezpieczonego pracy w ramach umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług do której zgodnie z kc stosuje się przepisy dotyczące zlecenia ani też w sytuacji, w której ubezpieczony pracę tą wykonuje zarówno na rzecz pracodawcy, jak i na rzecz podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną zlecenia lub zbliżoną rodzajowo umowę o świadczenie usług. Nadto uzasadnieniu przywołanego orzeczenia czytamy między innymi: „...trudno zaś przyjąć, aby pracodawca tolerował poświęcanie przez pracownika przebywającego w miejscu pracy, w godzinach ich prac czasu na świadczenie – przy wykorzystaniu sprzętu służbowego - usług na rzecz podmiotu zewnętrznego, które to usługi nie skutkowałyby żadnymi rezultatami korzystnymi dla pracodawcy.

Konkludując powiązanie kwestii korzystania przez spółkę (...) nie tylko z pracowników odwołującej spółki, ale i z należącej do niej sprzętu, taboru samochodowego, narzędzi z rozliczeniami obu spółek w ramach łączącej je umowy o współpracy ramowej, w ocenie Sądu stanowi dowód na okoliczność, iż w rzeczywistości beneficjentem prac wykonywanych przez zainteresowanych będących pracownikami (...) w ramach umów zlecenia zawartych z(...) był ich macierzysty pracodawca.

Wobec powyższego, mając na względzie powyższe, Sąd uznał, że odwołania są bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98§ 1¹ k.p.c. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. W myśl § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłaty stanowiące podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2-4. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi: w stosunku do F. A. (1)- 9.145,21 zł, natomiast

w stosunku do Ł. G. (1) 10.000 zł. Zgodnie z § 2 pkt 4 stawki minimalne przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 5.000,00 zł do 10.000,00 zł wynoszą 1.800,00 zł, natomiast zgodnie z § 2 pkt. 5 ww. rozporządzenia przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 10.000,00 zł do 50.000,00 zł - 3.600,00 zł, łącznie- 5.400,00 zł. Zgodnie z art. 98§ 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. Zatem, mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w pkt. 2 sentencji wyroku

SSO Ewa Milczarek